

ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ
02/04/2017

Όσοι δε φοβούνται τα γεράματα περνούν καλύτερα στην τρίτη ηλικία

Για κάποιους ανθρώπους η τρίτη ηλικία συνδέεται με τις ρυτίδες του προσώπου και τη σωματική αδυναμία. Για άλλους είναι ταυτόσημη με τη σοφία της ζωής. Τα στερεότυπα αυτά, αρνητικά ή θετικά, τα οποία έχουν συνήθως στο μυαλό τους οι άνθρωποι παίζουν, σύμφωνα με έρευνες, σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη της ψυχικής και σωματικής τους υγείας, καθώς μεγαλώνουν.

«Αυτά που σκέφτομαι γύρω από την ηλικία μου δεν έχουν **αλλάξει** πολύ σε σχέση με όσα σκεφτόμουν, όταν ήμουν νέα. Είχα, δηλαδή, πάντα την πεποίθηση ότι είσαι όσο νιώθεις και ακριβώς αυτό εφαρμόζω τώρα», λέει χαρακτηριστικά μία ηλικιωμένη κυρία. Δηλώνει αισιόδοξη, κοινωνική και μια χαρά στην υγεία της. Όταν ήταν νέα, πήγαινε **συνέχεια** ταξίδια με τον άνδρα της, αλλά μετά το θάνατό του συνεχίζει να πηγαίνει με τις φίλες της. Η κυρία έχει μεγάλη και καλή παρέα και έχει επισκεφθεί μαζί τους διάφορα μέρη της Ελλάδας, αλλά και προορισμούς εκτός συνόρων.

Τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια έχουν δει το φως της δημοσιότητας αρκετές έρευνες, οι οποίες συνδέουν τα στερεότυπα, που έχει ο καθένας στο μυαλό του για την τρίτη ηλικία, με τον τρόπο που τελικά τη βιώνει. Η αρνητική αντιμετώπιση της διαδικασίας της γήρανσης από τους ανθρώπους είναι πιθανότατα υπεύθυνη ως ένα βαθμό για μια σειρά προβλημάτων υγείας, από την **ασθενή** μνήμη μέχρι τον αυξημένο κίνδυνο καρδιοπάθειας.

Ειδικότερα, στο βάθος του μυαλού όλων υπάρχει από πολύ μικρή ηλικία ο φόβος του θανάτου και αν μάλιστα τον βιώνει κάποιος με μεγάλη αγωνία, είναι πιθανό να ταυτίσει στο μυαλό του τα γηρατειά με καταδίκη, γιατί είναι η ηλικία που βρίσκεται πιο κοντά στο τέλος της ζωής του. Αν όχι, θα τα αντιμετωπίζει ως φυσική κατάληξη. Λίγοι, ωστόσο, έχουν ανάλογη αντίληψη, αφού τα αρνητικά στερεότυπα για την τρίτη ηλικία είναι από τα πιο διαδεδομένα και ισχυρά. Σήμερα, το προσδόκιμο όριο ζωής έχει αυξηθεί σημαντικά και το βιοτικό επίπεδο στις αναπτυγμένες χώρες παρουσιάζει συνολική άνοδο, με αποτέλεσμα οι άνθρωποι της τρίτης ηλικίας να είναι πολύ πιο δραστήριοι από ό,τι σε παλαιότερες δεκαετίες. Παρόλα αυτά, οι αρνητικές αντιλήψεις σε βάρος των ηλικιωμένων εξακολουθούν να παραμένουν.

Οι λόγοι που ευθύνονται για τη διαίωνιση αυτών των αντιλήψεων είναι αρκετοί. Ο κυριότερος είναι η απώλεια της παραγωγικής αξίας και της αποδοτικότητας των ηλικιωμένων. Αυτή είναι μια αιτία, η οποία εξηγεί στερεότυπα και συμπεριφορές διάκρισης κατά των ηλικιωμένων ατόμων. Οι προκαταλήψεις αποτελούν σημαντικά εμπόδια στην κοινωνική ενσωμάτωση και στην κοινωνική συμμετοχή των ατόμων μιας πιο προχωρημένης ηλικίας. Εξαιτίας αυτών δημιουργείται η κοινωνική περιθωριοποίηση, η οποία έχει άμεσες **επιπτώσεις** στην ποιότητα της ζωής τους και στην ψυχική τους υγεία, καθώς η τελευταία **επιβαρύνεται** με διαταραχές συναισθήματος, όπως η κατάθλιψη. Μια ακόμη αιτία είναι ότι η εποχή μας προβάλλει πρότυπα νεότητας, ομορφιάς και ενεργητικής διάθεσης, χαρακτηριστικά με τα οποία δεν ταιριάζουν τα βιολογικά γνωρίσματα των ατόμων, που βρίσκονται στην τρίτη ηλικία.

Κ. Παπακώστα, εφ. ΤΑ ΝΕΑ, 7.4.2010 (διασκευή).

Παρατηρήσεις

A.1) Ποιες είναι, σύμφωνα με το κείμενο, οι συνέπειες που έχουν για τη ζωή των ηλικιωμένων διάφορες συμπεριφορές διάκρισης σε βάρος τους; (50-60 λέξεις)

[Μονάδες 15]

A.2) Να συντάξετε μία παράγραφο 70-90 λέξεων, χρησιμοποιώντας τις υπογραμμισμένες λέξεις/φράσεις του κειμένου: τρίτη ηλικία, βιώνει, αρνητικά στερεότυπα, απώλεια, περιθωριοποίηση. (Μπορείτε να διαφοροποιήσετε τους γραμματικούς τύπους ως προς την πτώση, τον αριθμό, το πρόσωπο κλπ.)

[Μονάδες 10]

B1. Να εντοπίσετε τα δομικά μέρη της πέμπτης παραγράφου (Οι λόγοι... τρίτη ηλικία) του κειμένου.

[Μονάδες 6]

B2. Να εντοπίσετε δύο διαρθρωτικές λέξεις στην τέταρτη παράγραφο του κειμένου και να αιτιολογήσετε τη χρήση τους.

[Μονάδες 4]

B3. Να εντοπίσετε στο κείμενο πέντε λέξεις/φράσεις στις οποίες η λειτουργία της γλώσσας είναι μεταφορική/συνυποδηλωτική.

[Μονάδες 5]

B4. Να γράψετε από ένα **συνώνυμο** για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: **αλλάξει, συνέχεια, ασθενή, επιπτώσεις, επιβαρύνεται.**

[Μονάδες 5]

B5. «Η εποχή μας προβάλλει πρότυπα νεότητας, ομορφιάς και ενεργητικής διάθεσης». Να εντοπίσετε το είδος της σύνταξης (ενεργητική ή παθητική) και να την μετατρέψετε στην αντίθετη.

[Μονάδες 5]

Γ. Στο επόμενο τεύχος του σχολικού περιοδικού καλείστε να γράψετε ένα άρθρο για την Τρίτη ηλικία. Σ' αυτό να επισημάνετε: α) τα προβλήματα των ηλικιωμένων σήμερα και β) ποια πρέπει να είναι η στάση της πολιτείας και της κοινωνίας απέναντί τους. (400-450 λέξεις)

[Μονάδες 50]

Επιτυχία!!!

Τα θέματα επιμελήθηκαν οι καθηγητές:
Νικολακοπούλου Ελένη
Ντελμπίζη Μαρία
Παπάς Παναγιώτης